

МОЎНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ ШТУЧНАГА ІНТЭЛЕКТУ

А.В. Табуноў (Магілёўскі інстытут МУС РБ)

Навук. кір. *С.В. Веніозіктаў*,

канд. філал. навук, дацэнт

Штучны інтэлект (ШІ) – гэта праграмнае забеспячэнне, здольнае выконваць задачы, якія лічацца прэрагатывай розуму і магчымасцей чалавека. ШІ прысутнічае ў многіх сферах, напрыклад, у працэсах прыгатавання ежы, уборкі памяшканняў, складання птэйлістоў ў інтэрнэт-сервісах, у кіраванні аўтамабілем ці рэдагаванні фотаздымкаў. Усё часцей узнікае пытанне: ці досыць развіўся ШІ для таго, каб быць роўным чалавеку ў зносінах?

Штучны інтэлект як рэсурс маўленчай практыкі можа ўяўляць сабой чат-бот з рознай ступенню «адукаванасці». ШІ атрымлівае навыкі зносін у выніку аналізу велізарнай колькасці дадзеных. Напрыклад, каб стварыць праграму, здольную адказваць на паведамленні чалавека, у ШІ змяшчаюць гігабайты тэкстаў і дыялогаў людзей. Некаторыя месанджары збіраюць статыстыку паведамленняў і дыялогаў, аналізуючы пастаноўку слоў у прапановах, скарачэнні канструкцый, сінтаксічныя памылкі і г. д. Гэты метады працы са ШІ, па сутнасці, з'яўляецца саманавучаннем і працуе па прынцыпе «рабі, як я»: праграма выкарыстоўвае гатовыя варыянты адказаў на паведамленні і запамінае рэакцыю рэспандэнтаў.

Першым маўленчым ботам з элементамі штучнага інтэлекту быў «Jabberwacky» (1997), апошнім масавым ШІ з'яўляецца «Аліса» ад «Яндэкс», якую распрацоўшчыкі дапаўняюць новымі функцыямі (магчымасць прадставіць прагноз надвор'я, парэкамендаваць фільм, замовіць ежу, выклікаць таксі і г. д.).

Рэжым працы нейрасеціва «Алісы» дазваляе падтрымліваць размову з чалавекам на любыя тэмы. Цікавы факт: падчас тэстаў размовы «Алісы» з «Алісай» адна з праграм пачынала негатыўна выказвацца пра іншую. Гэта звязана з тым, што алгарытмы моўных рэакцый штучнага інтэлекту, настроеныя на зносіны з чалавекам, перагружаліся адна тыпнымі адказамі, не маглі знайсці алгарытмаў для працягу размовы ў нестандартных сітуацыях і пераходзілі на абразы.

Мяркуем, што мэтазгодным з яўляецца далейшае развіццё праграм штучнага інтэлекту, якое дазволіць выкарыстоўваць яго рэсурсы для атрымання маўленчай практыкі. Асабліва карыснымі (пры ўмове распрацоўкі належнага ўзроўню метадачнага забеспячэння) будуць рэсурсы ШІ пры вывучэнні замежных моў альбо самастойным развіццё маўленчых навыкаў. Элементы моўных праграм ШІ могуць быць выкарыстаны на занятках у навучальных установах рознага ўзроўню.